

VERSLAG SESSIE 2 VEERKRACHTIG ZANDHOVEN 16/04/2024

Veerkrachtig Zandhoven

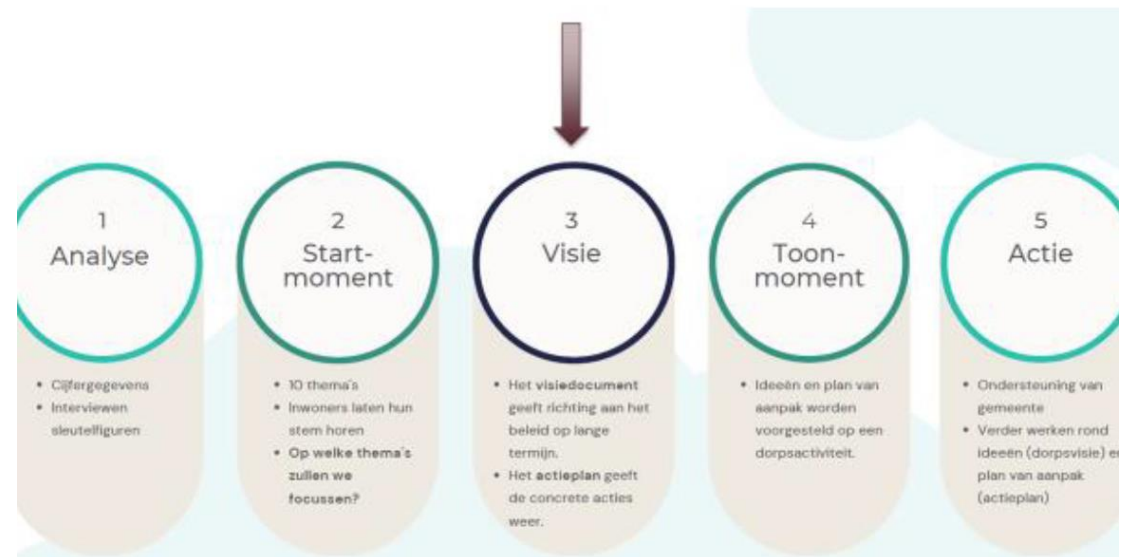
Het Lokaal Bestuur wil graag van de inwoners weten wat leeft in deelgemeente Zandhoven, waar zij van dromen, wat de noden zijn en welke suggesties zij hebben voor de deelgemeente op korte, middel-, en lange termijn. Maar ook welke wensen inwoners en jongeren hebben in functie van het nieuwe vrijetijdscentrum en jeugdhuis. Om deze mee te nemen naar het beleid (input voor het nieuwe meerjarenplan) en voor de inwoners om zelf ideeën uit te voeren zodat Zandhoven kan omgaan met de uitdagingen waar een dorp in verandering mee te maken heeft.

Doorheen het traject worden inwoners uitgenodigd lid te worden van een dorpssteam. Met als doel structureel overleg bekomen tussen dorp en gemeentebestuur. En een groep inwoners te hebben die mee wil werken aan het realiseren van ideeën die doorheen het traject naar boven komen.

Waar zitten we in het Veerkrachtig Zandhoventraject?

In de VISIEFASE gaan we a.h.v 4 interactieve ideeënsessies dieper in op belangrijkste thema's.

- Sessie 1 07/03 een algemeen verdiepende sessie.
- Sessie 2 16/4 gingen we dieper in op het thema *Sociale verbondenheid: jong zijn, ouder worden, nieuw in het dorp, invulling van het vrijetijdscentrum,...*
- Sessie 3 7/5 wonen en klimaat
- sessie 4 4/6 ruimte voorzien voor verdieping/terugkoppeling en info over het mobiliteitsplan en de behandelde thema's.

Alle verzamelde info wordt verwerkt in een inwonersvisie, die najaar 2024 beschikbaar is.

Ze omvat de visie op de ontwikkeling van een Veerkrachtig Zandhoven + ideeën en noden om samen (inwoners en lokaal bestuur) aan de slag te gaan.

1. Sessie 2 16/04/24 Krachtlijnen voor een sociaal Zandhoven-centrum

Een 25-tal inwoners kwamen langs en dachten mee over kansen, knelpunten, wensen, ideeën die er in deelgemeente Zandhoven zijn op vlak van 'Sociaal Zandhoven: verbondenheid, jong zijn, ouder worden, nieuw in het dorp, invulling vrije tijdscentrum,...'.

Voorstelling 4 Krachtlijnen voor een VEERKRACHTIG ZANDHOVEN en subdoelen voor krachtlijn 1

De krachtlijnen zijn geformuleerd alsof ze al gerealiseerd zijn. Het zijn de doelen om naartoe te werken in kader van een Veerkrachtig Zandhoven-centrum. De aanwezigen zijn akkoord met de voorgestelde krachtlijnen.

Krachtlijnen voor een VEERKRACHTIG ZANDHOVEN CENTRUM

1. In Zandhoven voelt iedereen zich thuis
2. Het verkeer in Zandhoven is veilig en afgestemd op maat van 'zwakke' weggebruikers, kinderen, senioren
3. In Zandhoven is er een divers en betaalbaar woonaanbod
4. Zandhoven is voorbereid op de klimaatverandering

Subdoelen 'In Zandhoven centrum voelt iedereen zich thuis'

- A) In Zandhoven-centrum zijn er veel ontmoetingsplekken waar zowel jong als oud hun gading vinden
- B) Zandhoven-centrum heeft een goed draaiend verenigingsleven
- C) Het dorpsleven van Zandhoven-centrum is bruisend door de vele evenementen en activiteiten
- D) Nieuwe inwoners raken goed ingeburgerd in Zandhoven-centrum
- E) In Zandhoven-centrum kan je onbekommerd ouder worden
- F) Het lokaal bestuur van Zandhoven voert een integraal en gericht beleid inzake armoede & eenzaamheid

2. Verslag van de gesprekstafels

De aanwezigen formuleren wensen en concrete voorstellen voor acties om de verschillende subdoelen te realiseren.

A) In Zandhoven-centrum zijn er veel ontmoetingsplekken waar zowel jong en oud hun gading vinden

- Sportcomplex Het Veld biedt mogelijkheid om anderen te ontmoeten – vnl. via de verschillende verenigingen. Aandacht voor wie niet tot een vereniging behoort.
- Het VTC is de plek om mekaar in toekomst te ontmoeten. Activiteiten zijn een katalysator om met elkaar in gesprek te gaan/na te praten over inhoud/gezamenlijke interesse.

- Voor Huize Bruyneel: idee om ruimtes apart te kunnen huren voor activiteiten. Investeren in speeltuin > kans op ontmoeten zelfde en verschillende generaties, gezellige(zomer)bar – oproep vrijwilligers. Idee om er een gereedschapsbib te installeren.

B) Zandhoven-centrum heeft een goed draaiend verenigingsleven

- OKRA komt nog rond bij de leden om hun activiteiten bekend te maken. Zo maken ze persoonlijk contact. Dat is fijn! Het lokaal bestuur vermeldt dat het door de huidige privacywetgeving niet mogelijk is om persoonlijke gegevens van nieuwe inwoners door te geven aan verenigingen. Ze hebben zelf al nagedacht hoe ze dit wel mogelijk zouden kunnen maken, bijvoorbeeld door bij inschrijving van nieuwe inwoners expliciet te vragen of hun gegevens mogen doorgegeven worden aan verenigingen.
- Sport- en jeugdverenigingen lijken nog geen problemen te hebben met het vinden van leden en vrijwilligers. Bij de socio-culturele verenigingen speelt dit probleem wel. Idealiter werken verenigingen samen, bundelen ze hun krachten, gaan ze niet met elkaar in concurrentie. Uitwisseling tussen verenigingen stimuleren
- Een vrijwilligerspool over de verenigingen heen, vrijwilligers aan elkaar uitlenen voor bv. grotere evenementen.
- Op de website van de gemeente is een plekje voor het zoeken van vrijwilligers ([Zandhoven vrijwilligt - Gemeente Zandhoven | Gemeente Zandhoven](#)). Verenigingen kunnen hier een oproep plaatsen! Dit was niet bij iedereen aan tafel bekend maar werd heel positief onthaald. (Kwam ook aan een andere tafel terug). De gemeente biedt een vrijwilligersvergoeding aan vrijwilligers die helpen op hun activiteiten. Ook sommige verenigingen staan hiervoor open!
- Kunnen we de zoektocht van verenigingen naar nieuwe vrijwilligers koppelen aan nieuwe inwoners? Nieuwe inwoners op die manier laten kennismaken met het verenigingsleven en hen extra kansen op ontmoeting bieden. Actief op zoek personen vanuit andere culturen? Idee om via project jeugdhuis andere culturen te betrekken).
- Verenigingen versterken:
 - a. Meer samenwerking tussen de verenigingen zou nuttig zijn, werken nu nogal op eigen terrein. Dit kan zich onder meer uiten in betere, gezamenlijke communicatie naar de Zandhovenaar – via diverse kanalen.
 - b. Afstemmen van de activiteitenkalender.
 - c. Aanbod van de verenigingen overzichtelijk op de website van de gemeente
 - d. Verenigingen organiseren af en toe (jaarlijks bv) een dorpsbreed evenement dat hun eigen werking overstijgt, bv een quiz.
 - e. Verbreden van werking: verenigingen moeten creatief zoeken naar manieren om meer mensen te bereiken. Bv. Veel gezinnen hebben tijdens de week geen tijd en in het weekend willen ze quality time met het gezin. Daar zouden we met onze verenigingen moeten op inspelen: door iedereen van het gezin aan te spreken, verbreden we de werking en zorgen we voor verbinding tussen dorpsgenoten.
 - f. Vrijwilligersplatform meer bekend maken, nadenken hoe je vrijwilligers beter kan bereiken. Verenigingen moeten alert zijn voor nieuwe maatschappelijke evoluties en daarop inspelen: anders zijn ze gedoemd om te verdwijnen. Denk bv aan hoe jongere mensen zich tegenwoordig verenigen via sociale media.
- Idee om evenement te organiseren met de verenigingen en jeugdhuis Vanuit gemeente evenement ondersteunen, jeugdconsulent als brugfiguur. Bv programma academie beter bekend maken

C) Het dorpsleven van Zandhoven-centrum is bruisend door de vele evenementen en activiteiten

- Een deelnemer zei al lachend: “Kinderen zien elkaar op verjaardagsfeestjes en zo, maar dat is er natuurlijk niet meer voor volwassenen.” Misschien moeten volwassenen ook terug verjaardagsfeestjes organiseren voor hun vriendjes.
- Grote bijeenkomsten, zoals “Zandhoven Klinkt” of vroeger het ontbijt van de brandweer zijn evenementen waar veel volk op afkomt. Als nieuwkomer is het moeilijk om dan aan te sluiten bij een groepje mensen die elkaar al langer kennen en mee een babbeltje te slaan. Hoewel het ontbijt van de brandweer zich daar wél toe leende, daar kon je gewoon aanschuiven aan een lange tafel en zo nieuwe mensen leren kennen. Jammer dat dat ontbijt nu enkel nog afhaal is.
- Verenigingen zouden hun activiteiten nog duidelijker kunnen openstellen voor niet-leden. Breed communiceren. “Iedereen welkom!” meer bekendheid geven.
- Een rommelmarkt ontbreekt in Zandhoven. Er is wel een garageverkoop, maar de deelnemers zijn vaak ver uit elkaar gelegen. Door iedereen samen te brengen op een rommelmarkt, creëer je een gezellige sfeer en meer kansen op ontmoeting.
- “Alles wat de jeugddienst organiseert, ook voor volwassenen organiseren.”
- Naast veel georganiseerde activiteiten, ook inzetten op korte termijn bv. kans om samen te kaarten. Link met A ontmoeten.
- Repair café organiseren in Huize Bruyneel (potentie grote garage). Sant-Art al op bovenste verdieping + pianolessen op woensdag.
- Heropstarten ‘Grenzeloze werelddag’ (duurzaamheidsfestival): bedrijven, repair café, Zonnewind erbij betrekken.
- Lokale projecten meer in de aandacht, koppeling info + tentoonstelling Kostprijs laag houden.
- Idee wereldmarkt opbrengst naar 3 lokale doelen.
- Jaarlijkse samenkomst verenigingen met doel uitwisseling en SAMEN iets organiseren, gemeente faciliteert.

D) Nieuwe inwoners raken goed ingeburgerd in Zandhoven-centrum

- Bestaande systeem van verwelcoming nieuwe inwoners door de gemeente uitbreiden met:
 - a. Er een moment van te maken, kans aangrijpen om verbinding te creëren tussen nieuwe inwoners en mensen die al langer in Zandhoven wonen.
 - b. Verenigingenbeurs : verenigingen die zich voorstellen aan nieuwe inwoners, maar ook aan huidige inwoners die daar zin in hebben. Wie deel uitmaakt van een vereniging, is vaak sneller inburger. Nood aan up to date houden van gegevens – verantwoordelijkheid bij verenigingen – link naar lokaal bestuur. De vroegere verenigingenbeurs matig succes, aanpak bekijken.
 - b. Verenigingen oproepen om zelf ook naar nieuwe inwoners te stappen. Voorwaarde: bij de inschrijving in de gemeente de vraag stellen of de nieuwe inwoner mag worden gecontacteerd door de verenigingen (kwam aan bod verschillende tafels).
 - c. Aanbod diensten van de gemeente

- d. Terugkomdag: extra moment(jes) om de band tussen de nieuwe inwoners te versterken – maar ook kans bieden aan inwoners die al langer in Zandhoven wonen bv. na een jaar of na 3 jaar opnieuw uitnodigen, zodat je nog extra plekjes in de gemeente kan ontdekken.
 - e. Peter en meter/buddywerking: een Zandhovenaar koppelen aan een nieuwe inwoner om hem/haar wegwijs te maken.
 - f. Tijdens evenementen zoals de jumping een standje voor nieuwe inwoners zetten.
 - g. Aanbod toeristische rondrit/wandel-/fietstocht (ter vervanging of aanvullend busrit) met bepaald thema bv. verborgen plekjes, jeugd, kunst. Ook voor wie al langer in Zandhoven woont – integratie/ontmoeting stimuleren tussen nieuwe en ‘oude’ Zandhovenaren. Live contact, interactie stimuleren. Idee Zandhoven-app in toekomst met aanbod?
- Bedenking die aan één van de tafels gemaakt werd: de nieuwe huisstijl van gemeentebblad is beknopt. Toegankelijkheid in vraag voor doelgroep ouderen – nieuwkomers meer info via QR-code? Bij info nieuwe inwoners stappenplan erbij gebruik QR? Of contactgegevens verantwoordelijke evenement? Of gemeente?

De “nieuwe” inwoners aanwezig op de sessie voelen zich thuis in Zandhoven. Of je als nieuwkomer (snel) nieuwe contacten legt, is mee afhankelijk van je eigen ingesteldheid. Als je deelneemt aan het verenigingsleven, aan activiteiten of je bv. kinderen op school hebt, is het makkelijker om andere Zandhovenaars te leren kennen.

E) In Zandhoven-centrum kan je onbekommerd ouder worden

- Ondersteuning/aanbod voor senioren:
 - a. Oprichten lokaal dienstencentrum in centrum van Zandhoven, met eventueel antennes in de deelgemeenten. Met onder meer activiteiten voor senioren die hun zelfredzaamheid versterken. Minstens 32u / week over. Met een betaalde centrumverantwoordelijke en vrijwilligers die de boel mee doen draaien. Rolwagentoegankelijk.
 - b. Trefplaats voor senioren in VTC.
 - c. Trefplaats voor alleenstaanden.
 - d. Digipunt in Zandhoven, voorzien in VTC.

F) Het lokaal bestuur van Zandhoven voert een integraal en gericht beleid inzake armoede & eenzaamheid

- Site Huize Bruyneel meer inzetten voor ontmoeting. Bv. tentoonstellingen, een dorpspunt, ...(link A plek die kans biedt tot ontmoeten)
- Een deftige speeltuin in Zandhoven dorp. Bruyneel is wat klein. Is hier plaats voor bij de buitenruimte van het VTC?
- Een “speelplein” voor oudere generaties zou ook tof zijn. Een uitnodigende buitenplaats voor volwassenen. Een plek met een reden om naartoe te gaan, zoals bv. petanque, kegelbaan, pingpong, spelletjesbank, speeltuigen voor volwassenen, muziek, ...

- Kerkhoven wordt als voorbeeld aangehaald als ontmoetingsplek (manier om uit eenzaamheid te komen). Bezoekers hebben een reden om ernaartoe te gaan (graf bezoeken) maar ze weten ook zeker dat ze daar andere mensen zullen ontmoeten, kans hebben om een babbeltje te slaan.
- Intergenerationeel ingerichte buitenruimtes, interessant voor verschillende generaties.
- Ontmoetingsruimtes niet gebonden aan een vereniging, bv. in het VTC of in Bruyneel.
- 2x per maand wordt een buurtrestaurant georganiseerd. Deelnemers blijven achteraf niet “plakken” om nog na te praten of bv. een gezelschapsspel te spelen. Een deelnemer weet dat in het Antwerpse in de namiddag nog pannenkoeken worden geserveerd. Bezoekers van het buurtrestaurant blijven dan na het middageten napraten tot er pannenkoeken komen. “Is dit voor iedereen?” à ja hoor, iedereen welkom! Wel vooraf reserveren.
- Idee ‘een banket’ organiseren: samen koken en eten (werkt verbindend). Samenwerking opzetten tussen inwoners (alle culturen) en verenigingen. Doel inwoners doneren groenten, opbrengst gaat naar een goed doel.
- Tip om binnen Zandhoven te communiceren-organiseren ‘dineren met onbekenden’ zie format [Tafelgenoten | Dineren Met Onbekenden \(tablemates.be\)](https://tablemates.be)
- Idee uitleendienst laptops om bv huiswerk te maken -> bestaat binnen de gemeente, tip nog inzetten op communicatie.

Wat kwam nog aan bod? Een Groot-Zandhoven-gevoel creëren, een gemeenschapsgevoel over de grenzen van de dorpen heen. Mensen uit de verschillende deeldorpen die over de grenzen van de deelgemeenten elkaar kunnen vinden.. Bewoners van de verschillende deeldorpen vinden makkelijker hun weg naar het aanbod aan

3. Invulling Vrije tijdscentrum

Als aanloop naar invulling VTC werd aan de aanwezigen gevraagd waarvoor ze de bib/parochiezaal vroeger wel of niet gebruikten: Een aantal antwoorden: Koffietafel na begrafenis, communiefeest, centraal punt om mensen te ontmoeten voor verenigingen (bingo-avond, wijnavond van de Chiro, avondmarkt en de bar, wekelijkse kaartavonden).

Wat zou je in het vrijetijdscentrum willen doen?

Aanwezigen herhalen dat het VTC een vaste stek moet zijn voor bezoekers en verenigingen.

Waar kans tot ontmoeten essentieel is.

Een plek die uitnodigend is en mogelijkheid biedt om jongeren en ouderen met elkaar in contact te brengen.

Het VTC mag niet het exclusieve terrein worden van 1 vereniging of doelgroep: ook niet georganiseerde inwoners zijn welkom.

➤ **SPONTAAN ONTMOETEN**

- Spontane bijeenkomsten, met kansen tot ontmoeting, faciliteren door een deel van het VTC vrij toegankelijk te maken. Een gedeelte waar je even kan binnenlopen, waarvan je weet dat de kans groot is dat je er mensen zal treffen met wie je een babbeltje kan doen. Bv. een klein concertje door leerlingen van de muziekschool kan een reden zijn om eens binnen te springen.
- Plek om te ontspannen in tuin/terras.

➤ **ACTIVITEITEN**

- Evenementen in het dorp linken aan het VTC (bv tijdens de kermis zorgen dat er in het VTC ook iets te doen is of de bar geopend, dat er aan de bib een boekenmarkt/boeken-outlet van tweedehands boeken komt).
- Buurtrestaurant.
- Een leesclub of boekbesprekingen in de bib.
- Elkaar ontmoeten op georganiseerde activiteiten en evenementen, zoals het buurtrestaurant of activiteiten van Okra of Samana.
- Kinderkampjes (worden al georganiseerd door de gemeente, maar zijn snel volzet).
- Openluchtcinema in de tuin & binnen, al dan niet gekoppeld aan een thema bv. muziek erbij, nabespreking.
- Repair-shop.
- Vrouwvriendelijke activiteiten.
- Culturele activiteiten bv tentoonstellingen, muziek, schrijver in de bib + aanvullend aanbod, boekbesprekingen, leesclub.
- Workshops.
- Babyborrels/communiefeesten/verjaardag.

➤ **VOOR DE JEUGD**

- Speeltuigen in de tuin.
- Dj-cursussen (veel vraag van jongeren).
- Graffiti workshops.
- Fuiven, jeugdcafé.

➤ **VOOR OUDEREN**

- Kaartnamiddagen.
- Trefpunt voor senioren.
- Seniorenantenne die laagdrempelig info kan aanbieden.
- Info over de Lijn(app).
- Digipunt voor senioren, wifi.
- Muziek op maat van senioren.

- Dienstencentrum: maar niet per sé een echt dienstencentrum, gemeentelijke diensten zijn vlakbij, vooral focus ontmoeten. Interessant kan zijn: diensten van mutualiteiten, zitdagen over pensioenen, andere dienstenverleners voor senioren.
- Jeugdcentrum ook open voor ouderen als jongeren er niet zijn.

Wat heb je nodig?

- Voorwaarde om VTC goed te laten draaien: nood aan een coördinator en groep trekkers/vrijwilligers die zorgen dat er volk naar het VTC komt. Soort dorpsteam dat mee fungeert als raad van bestuur: trekkers, adviseren. Neutraal team, geen insteek i.f.v. 1 of andere vereniging.
- Gezellige inkleding, warm, uitnodigend (ruimte voor vrije inloop + bib): praktisch en comfortabel meubilair, gemakkelijke stoelen en banken (met rugleuning), makkelijk verplaatsbaar.
- Iemand die aanwezig is die zijn/haar voelsprietten voor (zorg)vragen kan uitzetten en bezoekers kan informeren.
- Starten met kleinschalige, georganiseerde activiteiten om de drempel om eens binnen te springen te verlagen, een “vast publiek” te creëren zodat de ruimte voor vrije inloop en spontane ontmoeting bekend en vaak benut wordt.
- Doordacht gekozen openingsuren: vrije inloop overdag, 's avonds georganiseerde activiteiten.
- Makkelijk onderhoudbaar.
- Goede activiteitenkalender.
- Leeshoek in de bib (zeer goed gebruikt op bv. zaterdagochtend) met de kranten.
- In bib ruimte voor stilte maar ook voor ontmoeting en een babbeltje.
- Bar, toog (uitgebaat door vrijwilligers – om de kosten laag te houden), koffiehoek.
- Biljart- en snookertafel.
- Een piano die vrij gebruikt mag worden.
- Terrasje (met ijsjes).
- Fietsenstalling, parking voor mindervaliden, Donkey-deelfietsen aan VTC.
- Openbaar vervoer tussen de Zandhovense deeldorpen, soort Interne Zandhovense busdienst – zeker tijdens evenementen en dagen dat er zitting is van de seniorenantenne.
- Extra computerschermen in bib, die je vrij kan gebruiken (bv studeren met 2^e scherm).
- pop-up podium, groot scherm.
- Bestek, borden, glazen vlot uitleenbaar.